

apliciranja pojedinim vremenima. Napisao je u La Bibliothèque catholique des Sciences religieuses bez aparata doduše i naučnih pretenzija, čedni sveščić *Théologie du Nouveau Testament*. Zaslužan je napose oko popularizacije biblijskih naučnih rezultata. R. in P.!). Ne obrađuje čitavog traktata o sv. krstu. Unosi mnogo svijetla za naš duhovni život, koji počinje ovim sakramentom; na što se često zaboravlja. Zato nas Lemonnyer vodi u školu sv. Pavla. S Krstom Pavao mnogo argumentira, kad dokazuje, pozivlje na kreposti, opominje i kara. Hoće Apostol, da imamo trajno ovo pred očima. Sveti je Krst sakramenat jedinstva s Kristom. Po djelovanju milosti mi smo preporodeni; starog je nestalo i mi smo promijenjeni. Novo je nadošlo na mjesto staroga. Moramo reflektirati i biti svjesni ove promjene. Sv. je Pavao daleko dublje proživio ovu obnovu po krstu nego li mi, zato se opetovano vraća na ovu temu. Krist mu se objavio, ukazao na putu u Damask u punini svoje slave i moći, Isus mu se povjerio, dao mu se. Pavla je privukao k sebi, obratio ga, obnovio. Isus je, qui facit nova omnia.

Dr Nikola Žuvić.

Alphons Steinmann, Die Briefe an die Thessalonicher und Galater übersetzt und erklärt (Die Heilige Schrift des Neuen Testaments herausgegeben von Dr Fritz Tillmann), 4. Aufl., Bonn, Peter Hanstein, 1935, in 8°, VIII—179 str.

Dr Alfons Steinmann, profesor bogoslovije u Braunsbergu umro je u ožujku 1936. navršiv istom 55 godina života. Osim ovih poslanica, koje doživljuju četvrto izdanje, god. 1935. izdaje po drugi put svoje lijepo tumačenje Djela Apostolskih, o kom djelu se kritika izjavila najpovoljnije. Rado su mnogi za Steinmannom posizali, jer je Jacquierovo djelo (objavljeno u zbirci *Études Bibliques*) preopširno. Sintetički je Steinmann u *Apostelgeschichte* obradio sva pitanja, koja mnogo posebice traktiraju (Barnikol, *Personen-Probleme der Apostelgeschichte: Johannes, Markus, Silas und Titus. Untersuchung zur Struktur der Apostelgeschichte und zur Verfasserschaft der Wir-Quelle*, Leipzig 1935; Bornhäuser, *Studien zur Apostelgeschichte*, tamo 1934. Sam Steinmann, *Zum Werdegang des Paulus*, Freiburg in Br. 1926.).

U ovom djelu je Steinmann obradio na novo samo prvu poslanicu Solunjanima, zatim je obolio, a da nije nastavio, jer je umro. Drugu poslanicu Solunjanima i Galaćanima dovršio je Tillmann. Najprije podaje uvod u Pavla i Pavlove poslanice u opće str. 1—12. Da u naprijed otkloni poteškoće, kojima se iza Deissmanna bavi većina nekatoličkih biblicista (i dobar dio katoličkih) o literarnom značaju, obilježju Pavlovih poslanica, da li su one privatna pisma ili javne poslanice ili kako naš autor misli, nešto po sredini. Zato uz gornje raspravlja u kratko i o prilikama, u kojima su poslanice u opće nastale i njihovoj službenosti. Za obadvije poslanice Solunjanima veli, da su izljev ljubavi Pavlove prema vjernima, koji su izloženi poteškoćama u ovom svjetskom gradu. Ali nauk nije iznesen sistematski. Nije samo 1 Sol 4, 13—18 eshatologijski odsjek, nego je cijela poslanica pisana pod ovim vidikom. Sav odsjek, koji se u ovim dvjema poslanicama valjda najviše od svega komentira je 2 Sol 2, 1—12. prikazan je dobro, ali ona kratkoća i zbijenost nije bez štete na jasnoću,

kojom se ovaj komentar inače odlikuje. (Još šteta, što se ne navodi literatura drugih jezika; to se događa i kod ostalih velikih naroda).

Poslanica Galaćanima pisana je sjevernim Galaćanima i ove Gal 2, 1—10 poistovjetuje s Djel. Apost. 15, a ne rimska provincija Galacija. Rasprava je dobro i na dugo iznesena sa svim, što dolazi u vezu kao i u rješavanju perikopa u Jeruzalemskom koncilu i raspravama u Antiohiji i drugo. Stoheia tu kosmu Gal 4, 3 su odredbe zakona, kad se vrše samo izvana. Evacuata (ta elementa) su. Zato su slična uredbama poganskog bogoslužja, bez unutarnjeg značenja, pravo idolopoklonstvo. Gal 6, 11 kad veli Pavao: »Vidite kakvim sam vam slovima pisao svojom rukom«, veli pisac, da se uzima samo ono što slijedi i materijalno o velikim slovima Pavlova pisma. Može označivati i važnost, koju Pavao tim hoće da poda, kako su to shvatili i mnogi čitaoci.

U obliku sholiona obrađuje neka pitanja sintetički. Tako (str. 31): rad prema nauci sv. Pavla, (str. 37): Otkuda zlo, (str. 40): Ljubav prema bližnjemu u nauci sv. Pavla, (str. 44): Posmrtni život kod Židova i pogana, (str. 90): Apostolat, (str. 124): Sv. Pavao prema prijevodu Sedamdesetorice, (str. 129): Mojsijev zakon i Evanđelje.

Dr Nikola Žuvić.

Uredništvo je primilo:

1. **Dr Salajka Antonin:** *Nauka východních odloučených theologů zvláště ruských o Kristove vykoupení.* Praha 1936, 8°, str. VIII+172, Kč. 32.—.
Od knjižare Pierre Téqui, Paris, rue Bonaparte 82:
  2. **Lajoie C. J. M. Louis:** *Au seuil de l'éternité,* 12°, str. X+84, Fr. 6,25.
  3. **Marchand Ch.:** *Une troublante figure: Calvin,* 12° str. VI+62, Fr. 4,50.
  4. **De la Vergne Y.:** *Madame Elisabeth de France,* 12°, str. VII+372, Fr. 15.
  5. **Lusseau-Collomb:** *Manuel d'études bibliques,* tome III, 1 partie: *Les livres didactiques,* 8°, str. 356, Fr. 25.—.
  6. **Penido M:** *La conscience religieuse,* 8°, str. VI+244, Fr. 23,50.
- *
7. **Korošec prof. Viktor:** *Nekaj misli o načrtu novega zakonskega prava,* ponatis iz »Časa« str. 81—98.
  8. **Kukolja Stjepan:** *Obraćenje izabranoga naroda,* posebni otisak iz »Bogoslovske Smotre«, str. 62, 8°, Zagreb, 1937, din. 12.—.
  9. **De Toth Paolo:** *Della preminenza in se e secondo le dichiarazioni dei sommi pontefici Leone XIII, Pio X, Benedetto XV e Pio XI della filosofia e teologia tomistica, a propositi di un opuscolo su »La scolastica e i suoi compiti odierni«,* Acquapendente 1936, 8°, str. 77.
  10. **Gračanin Dr Gjuro:** *Odnosaji naravnog i nadnaravnog reda,* preštampano iz »Bogoslovske Smotre«, Zagreb 1937, 8°, str. 74. Cijena din. 20.

Uredio: Dr. Stjepan Bakšić.